

Štev. 38.

V Ljubljani, v sredo 20. septembra 1916.

Leto III.

Naš reflektor na ruski fronti razsvetljuje ponoči okolico, da prepreči neopaženo približanje Rusov našim strelskim jarkom.

A. Kuprin:

Groza.

Nihče izmed nas štirih ni poznal svojih slučajnih sopotnikov. Spustili smo se v razgovor popolnoma nepričakovano, kakor se je mogoče pogovarjati samo, kadar sedi drug proti drugemu v železniškem vozu dolzega decembrskega večera. Sajasti smrad predpotopne železne peči, zlovestna rumena svetloba, ki sta jo širili dve zagnjeni svetiljki, utrujujoče enakomerno ropotanje koles, ki so se po njegovem taktu na vozovem stropu majale in tresle pošastne sence, vse to je dajalo našemu razgovoru poseben čuden značaj. Spominjali smo se čitanih in poslušanih vesti o zagonetnih pojavih življenja, ki jih je mogoče pojasniti samo s sodelovanjem nadnaravnih sil, tajnih slutenj, samomorov in prikazni duhov. Primerno okusu in naobraženju posameznika je bilo tudi pripovedovanje različno.

Eden izmed nas, kakor je vse kazalo, trgovec, oblečen v medvedov kožuh take velikanske mere, da bi bil prevelik za največjega medveda, se je najbolj nagibal k pripovedovanju v nabožnem duhu. V njegovih zgodbah so nastopali sedaj roparji svetišč, ki so hoteli opliniti mrtveca, ležečega v cerkvi, sedaj od roparjev umorjen menih, ki prosi po noči, naj njegovo telo izroče zemlji, sedaj sveta podoba novgorodska, na kateri se venomer odpirajo svetnikovi, v pest stisnjeni prsti, ki se za vedno zapro šele ko bo blizu konec sveta.

Drugi popotnik — medicinec prvega leta — nas je strašil z dogodki iz anatomskega zavoda, z dogodki, ki so prehajali od roda do roda in so bili čisto neverjetni. Spominjam se, da sem se udeležil tudi jaz z neko nenavadno pripoveditjo Edgara Poe, samo da sem jo prikrojil za zgodbo svojega dobrega znanca.

Četrta družabnik — gospod v kosmati kapi z naušniki in s pledom nad svršnikom — je le včasih omenil kaj kratkega.

Vlak je hitel v temo. Voz se je enakomerno tresel in ž njim vred so se tresle na stropu pošastne nemirne sence. Mimo okna je padal proti zadnjemu koncu par motnosivega snega, ki ga je nekoliko razsvetljevala vlakova luč. Zdajnzdaj so v tem pasu zamigale žalostne črne silhuete golih grmov in dreves, dalje zunaj pa je oko tonilo v hladni temi, v kateri se je nebo stapljalo s snegom na ravnini, a čutiti je bilo v njej vihrajoči metež. Naši živci so bili proti naši volji turobno in tajinstveno razigrani.

»Gospodje, vse, kar ste doslej pripovedovali, je nenavadno in zelo grozno,« je zdajci rekel doslej molčeči gospod s pledom in kapo z naušniki. »A vse to je pravljico. Kdo izmed vas more priseči, da so se te zgodbe pripetile v resnici in niso plodovi žive domišljije? Jaz pa vam, ako želite, lahko povem dogodek, ki sem ga sam doživel. Polastila se me je bila samo za nekoliko minut »nenaravna groza,« a teh pet ali šest minut je ostalo, in vem, da za zmerom ostanejo, najpomembnejši dogodek mojega življenja, ker je nemogoče, da bi človek dvakrat v svojem življenju prebil tako grozo.«

»Pred desetimi leti sem služil pri carinski upravi in sem bil nadzornik v obmejnem mestecu V. Moja naloga je bila pregledovati blago, ki se je izvažalo preko meje in prihajalo iz tujine. Moja postojanka je bila na nasipu nad reko Zbruč. Ob šestih zvečer so stražniki vpricho mene zapirali zatvoro, in ta hip je bilo konec moje službe. Ostali čas sem lahko prebil po svoji volji in navajen sem bil, da sem

Sedmorica slovenskih umetnikov na kralj. hrvatskem kazalištu v Zagrebu.

Od desne proti levi: Ignacij Borštnik, Hinko Nučič, Jože Križaj, Rudolf Bukšek, Irma Polakova, Ivan Levar, in spodaj I, Rijavec.

hodil vsak večer na kolodvor čakati dohoda brzovlaka. Na postaji so se ta čas sestajali vsi carinski uradniki, obmejni častniki, včasih tudi mali posestniki iz okolice. V postajnem poslopju je bilo toplo, svetlo. Mnogi so prihajali s svojimi ženami in hčerami, večerjali v bufetu, malo pospletkarili, malo poplirtali, včasih pa se je razvila kaka igra s kartami. Šele ob enajstih sta prihajala obenem oba vlaka, naš in avstrijski. Kolodvor se je nenkrat napolnil z raznovrstnim občinstvom, žurnim, glasnim, skrbnim. Nekoč se je pri-

peljal čez mejo neki princ, ki je potoval pod tujim imenom, in mi, ki smo ga opazovali smo se z veseljem prepričali, da kronane osebe večerjajo z mnogo boljšim tekom nego navadni smrtniki. Dogajalo se je tudi, in sicer skoraj vsak dan, da se je pri pregledovanju v prtljagi našel znaten kontraband, ali pa, da so kako elegantno damo odpeljali v toaleta k pregledovanju.

In tihotapstvo se je v tistih časih dogajalo pogosto in v velikih obsegih. Bila je to srečna doba, po kateri še dandanes vzdihujejo po carinskih uradih in skladiščih osiveli uradniki.

Takrat je imel vsak uradnik svoj krog znancev med tihotapci. Devetkrat je spustil naprej prepovedano blago, desetič pa ga je zadržal z vso strogostjo zakonov in dobil odkupnino. Tak je bil dogovor, in gorje tihotapcu, kateri je desetič peljal cenejše blago ali v malih množinah. Tiste čase so carinski uradniki živeli tako imenitno, da se jim ni zdela zapravljenost, naročati si za svoje samske večere iz Lvova, ali celo z Dunaja, ne samo šansonetke, marveč cel orkester.

Mestec je bilo od kolodvora oddaljeno štiri vrste. Družbe v njem ni bilo, ako ne štejemo stražnika in štirih poštnih uradnikov, starih, hemeroidskih in nadležnih. Ni čuda, da me ni strašila oddaljenost štirih verst.

Neki večer proti koncu novembra, potem ko smo bili zaprti zatvoro, sem se preoblekel, uredil čez dan nakopičene listine ter odšel od doma proti kolodvoru. Držali sta tja dve cesti. Ena, daljša, je peljala skozi celo mestece in k njemu spadajočo vas Fridrihovko; druga kratka in pravzaprav ne cesta, ampak pešpot, je diagonalno križala obširno pusto polje in držala na železniški nasip, odkoder je bilo za lučaj daleč do postaje. Hodil pa sem vedno čez polje in tudi to pot sem šel tod.

Moralo je biti krog osme ure, kvečjemu proti deveti. Bila je taka tema, da na deset korakov ni bilo mogoče ničesar videti. Gredeč sem z nogami iskal cesto: tam, koder je vodila pešpot, je ležal trši sneg in nalahno odmeval pod podplati. Poleg pešpoti se je vlekla vrsta brzozavnih drogov. Veter je žalostno bučal v žicah, z ledom pokritih, in drogovi so ne-

Hinko Nučič

režiser drame na kralj. hrvatskem kazalištu v Zagrebu.

S tirolske fronte: Naši strelski jarki na vrhovih snežnikov v tirolskih gorah.

prestano zveneli nizko in enakomerno. Kadar sem se bližal drogu in ga v temi še nisem videl, sem že slišal njegovo zvenenje.

Pričelo je mesti. Naravnost v oči, da me je slepil, je veter nesel oster, droben in suh sneg. Srce mi je bilo nemirno. Obšlo me je čudno, neprijetno in zmedeno čuvstvo, ki se me polasti vsakokrat, kadar grem čez kak velik, nezavarovan prostor: čez polje, mestni trg, ali celo dolgo dvorano. Zdelo se mi je, da sem tako strašno majhen in nezaten, a pred mano razprostirajoče se polje tako strašno veliko, da nikdar ne pridem preko njega. Pod vtisom te misli sem včasih čutil, kakor bi se vse polje pod mano sukalo z leve na desno stran.

Zdajzndaj sem se ozrl nazaj ter pogledal proti slabo bliskajočim se mestnim svetilkam. To me je tolažilo in olajševalo. Ko sem prišel na dolgo ravnino, so tudi luči naenkrat izginile. Krog mene je bila samo kalna, belkasta megla.

Tega prostora sem se vedno bal. Zakaj — tega sam nisem vedel. Vsakokrat, kadar sem šel preko te ravnine, sem čutil, kako me strah s Homerjem povedano »grabi za lase.« In čudno! Namesto, da bi se pomiril, sem vedno, bogve zakaj, še bolj dražil svojo domišljijo s spomini na razne groze. Pozneje sem zvedel, da imajo mnogi, ako ne vsi nervozni ljudje točke, ki jim vzbujajo tak prisiljen strah.

Rekel sem že, da je bila krog mene samo tema in snežni metež... Naenkrat sem zapazil ravno pred sabo, precej oddaljeno, kakor se mi je zdelo izpočetka, veliko temno negibno liso... Ustavil sem se in zadrževal sapo, da bi boljše slišal. Vse je bilo tiho: samo snežinke so slabotno udarjale ob senčilo moje čepice, in srce mi je

bilo v prsih tako burno, da se mi je zdelo, kakor da bi ga bilo mogoče slišati na drugi konec polja.

Temni predmet se ni gibal prav nič. Stopil sem pet korakov naprej in takoj sem se prepričal, da sta me tema in metež zape-

Cesarjev kip, ki ga je slovenski kipar Sajovic napravil na fronti tekom štirih dni iz bele gline.

ljala v zmoto glede oddaljenosti. Prav blizu mene je v snegu negibčen sedel človek, uprt ob brzjavni drog.

Oblečen je bil v kožuh, na prsih odpet in razgaljen. Čapke ni imel. Sedel je pokoncu, z zloženimi, naprej molečimi nogami in ob telesu ob straneh visečimi rokami, tako da je bilo zapestje zarito v sneg. Glava je bila nalahno nagnjena nazaj.

»Kdo ste?« sem vprašal neznanca.

Moj glas je bil slab kot šepet in je zvenel kakor od nekod iz daljave. Tako slišimo včasih pred omedlevico glasove krog nas stoječih ljudij.

Mož je molčal.

»Kdo ste? Kaj vam je?« sem ponovil. Nobenega glasu.

»Bržkone je zmrznil, ali pa je bil napačen,« sem mislil, in ta misel kakor da me je pomirila. Strah, ki mi je gubančil kožo na glavi ter se mi v mrzlih valovih izprehajal po hrbtu, se je za hip umaknil drugemu čuvstvu — zavesti, da je treba pomagati bližnjiku.

Stopil sem k neznanču v kožuhu ter si ga ogledal. Imel je dolg, gubast obraz s tenkimi ustmi, z dolgim krivim nosom. Kozja brada in štrleče kosti ob očeh so izpopolnjevale to posebno, porogljivo obličje, obličje inteligentnega satira ali pa sodobnega Mefista. Bil je živ, ker je šel z očmi za mano. Zopet se me je pollaščal strah, zobje so mi škleptali glasno in pogosto.

»Kdo ste?« sem vprašal tretjič z željnim glasom, čuteč, kako se mi v grlu dviga suh, daveč klobčič. Moji živci so bili strašno napeti: opazil sem, da na snegu krog sedečega človega ni bilo najmanjše sledi človeških korakov.

Molčal je in me gledal. Tudi jaz sem

srpo zrl vanj. Nisem mogel očesa obrniti od njega. V grozi — v neverjetni grozi mi je ledenel mozeg, kri, telo. Prste na mojih nogah in rokah je prijel krč.

Gledal sem ga in nisem mogel oči obrniti od njega. Preteklo je ne vem koliko sekund, minut . . . celo ur. Čas se je ustavil. In zdajci . . . (glas pripovedovalčev se je zvišal in zazvenel) zdajci je name neznanec posmehljivo pomežikal z levim očesom. Takoj nato se je njegov obraz potegnil v gnusen posmeh, cinično zmes smeha in groze.

Ta hip sem čutil, da se je tudi na mojem obrazu pojavil tisti strahotni posmeh. »Ti si hudič! Poznam te?« sem zakričal prevzet od srda in groze ter z vso silo neznanca z nogo udaril v obraz.

Padel je, kakor padajo mrtveci — težko in negibno. Spustil sem se v tek. Noge so mi odpovedale — kakor da so od železa, in težko sem jih pregibal. Padal sem, vstajal in znova padel. Samo v sanjah sem prej čutil nekaj podobnega, kadar se človeku zdi, da bi rad ušel pred nevidnim sovražnikom, a so noge nezmožne, kakor da je nanje privezana centova utež . . .

Obenem pa sem (to so mi povedali pozneje) kričal neprestano:

Le križ nam sveti, govori, da vid' mo se nad zvezdami . . .

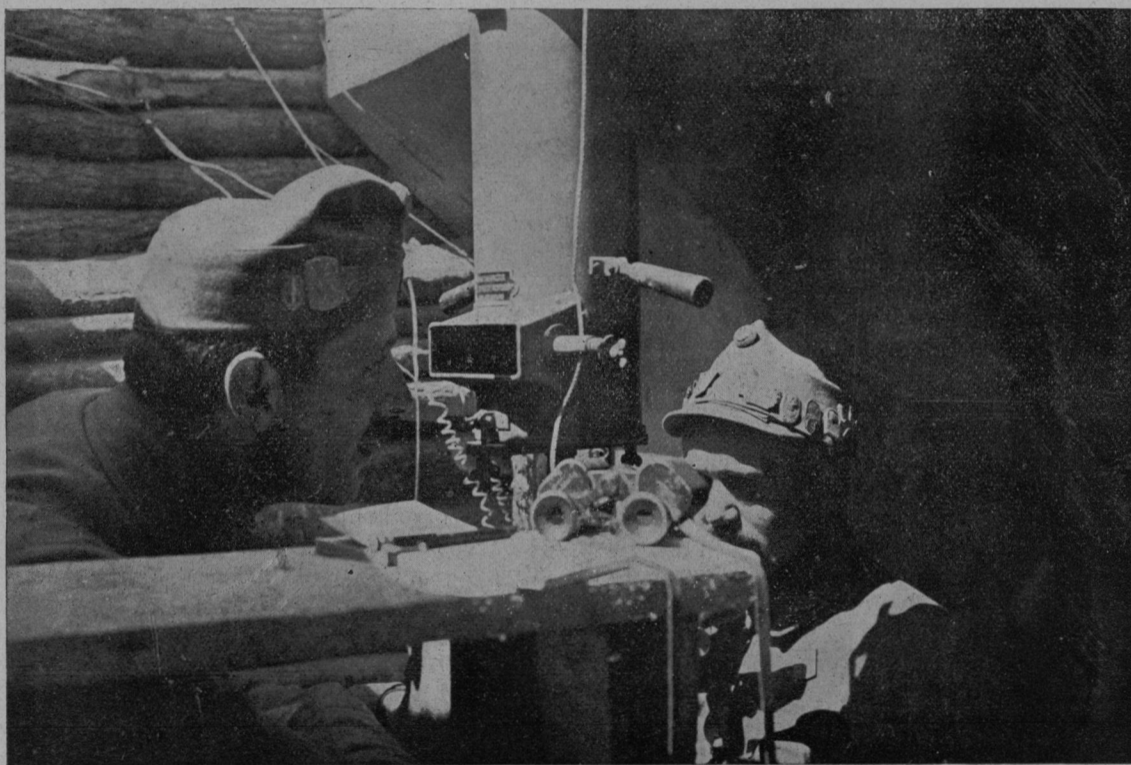
Slovenski umetniki v Zagrebu.

V 30. št. našega Tednika smo prinesli dopis iz Zagreba o delovanju slovenskih umetnic in umetnikov na odru kr. zemaljskega kazališta. Danes prinašamo sliko naših nardarjenih rojakov, ki so stebri hrvaške opere, operete in drame. V Zagrebu uživajo najlepši ugled in splošno priljubljenost. Vsi se odlikujejo s svojim talentom in svojo izredno sposobnostjo.

Na čelu vsem stoji Ignacij Borštnik, ki je v Zagrebu že od l. 1895 prvi karakterni igralec in odličan umetnik v modernih psiholoških ulogah. Borštnik je najstarejši slovenski igralec; peča se tudi s slovstvom.

Sledila mu je nekaj let kasneje gospa Irma Polakova, ki je ves čas prva operetna subreta ter obenem operna pevka lirskih ulog (Marenka, Butterfly i. dr.) v Zagrebu. Njena priljubljenost je velikanska.

Ko je vedno nesrečna slovenska domača politika ubila tudi naše gledališče v Ljubljani, baš v dobi, ko se je bližalo višku svojega

Častnik gleda skozi periskop (dalekozor) iz strelskega jarka na sovražne črte.

»Hudič! Hudič! Hudič!«

Naenkrat sem se onesvestil. Zavedel sem se doma na postelji po težki bolezni.

Gospod v kapi z naušniki je premolknil.

»Kdo pa je sedel v snegu?« je vprašal dijak, ki je z veliko pozornostjo sledil pripovedovanju.

»Pozneje se je vse to razjasnilo. Zvedel sem, da je šel neki avstrijski trgovec kakor jaz od prehoda proti kolodvoru, a da ga je med potjo zadela kap. Privlekel se je k drogu in tam sedel celo uro, med tem pa se je tako premrazil, da ni mogel ganiti niti roke niti noge. Potem so ga našli dvajset korakov od mene. Bila sva oba brezzavestna.«

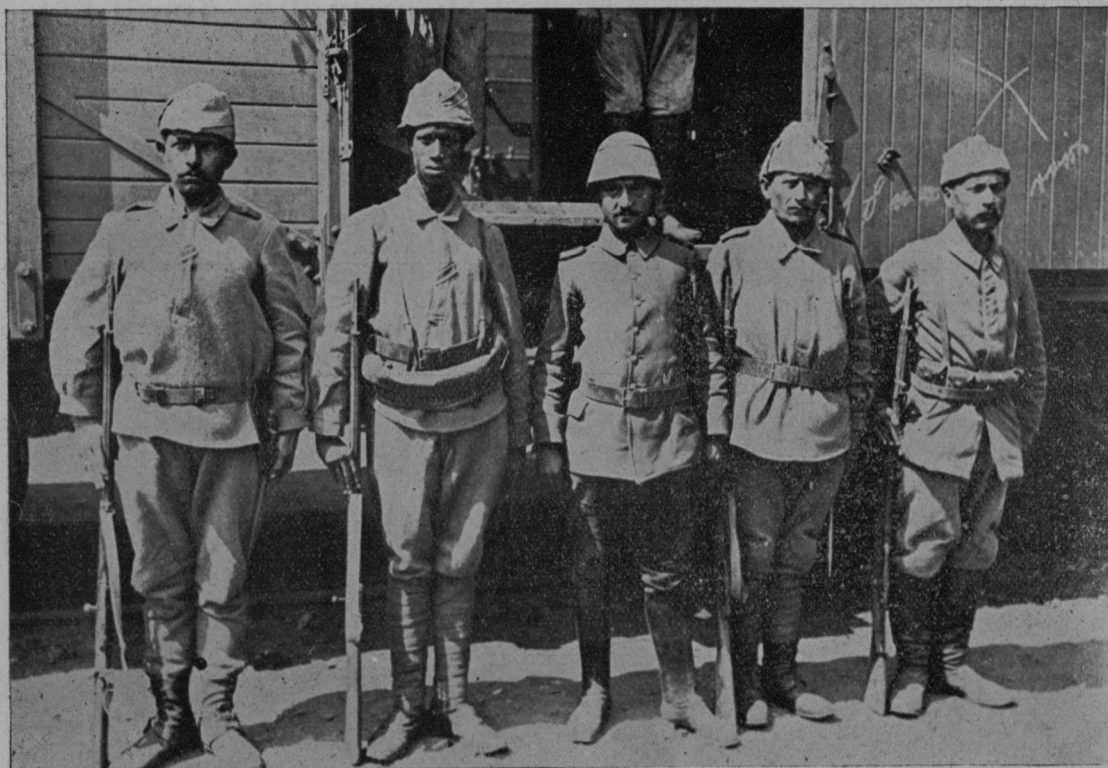
»Tako je, gospodje,« je končal pripovedovalec v čapki z naušniki; tako grozo sem prestal. Ne morem vam povedati niti šestine tega, kar sem čutil takrat, a najlepši dokaz je moja glava.«

Snel je kapo. Negovi lasje so bili beli kakor lasje onemoglega starca.

»Tak sem postal v eni noči . . .« je pristavil z žalostnim usmevom.

Podčastnik pri jutranji toaleti v strelskem jarku.

Turški vojaki, med njimi nekateri že odlikovani z nemškim železnim križem, in turški častnik v Galiciji.

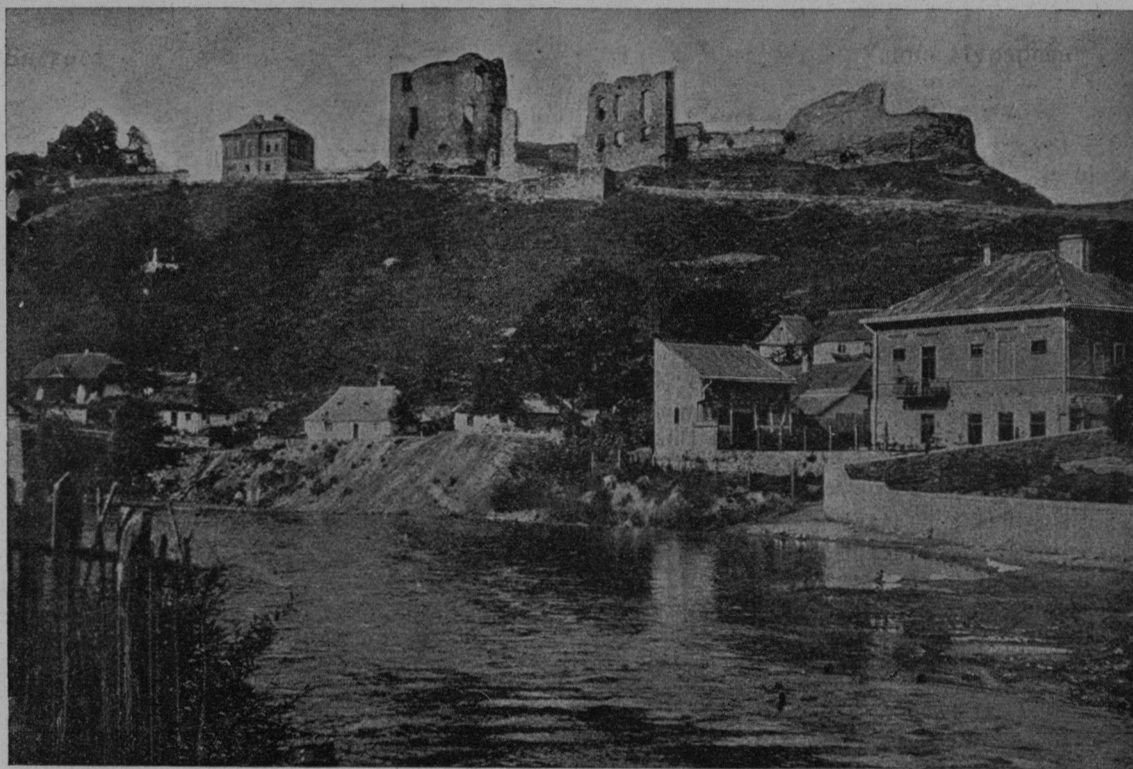
razvitka, ko so stale naša opera, opereta in drama že na zelo lepi stopnji, se je poslovil tudi režiser Hinko Nučič od svoje nesložne domovine ter se zatekel v Zagreb. — Tam deluje zdaj že 5. sezono kot režiser in igralec prvih junaških in ljubimskih ulog z najlepšimi uspehi.

Takoj za njim je prišel k zagrebški operi kot prvi operni basist naš dolgoletni izborni član Josip Križaj, ki se krasno razvija in sijajno odlikuje v največjih basovskih ulogah.

Leto kasneje je bil angažiran v Zagrebu naš mladi rojak Jos. Levar za prve baritonske uloge. Že dve leti je vrl član hrvat. opere in vidno krasno napreduje v svoji pevski umetnosti.

Za njim je prišel iz Osjeka naš mnogoletni marljivi član Rudolf Bukšek, ki poje zdaj baritonske vloge tudi pri zagrebški operi velespešno.

Koncem poslednje gledališke sezone pa je bil angažiran še naš sveži tenorist, Gorican Rijavec, ki je bil kot inteligen-

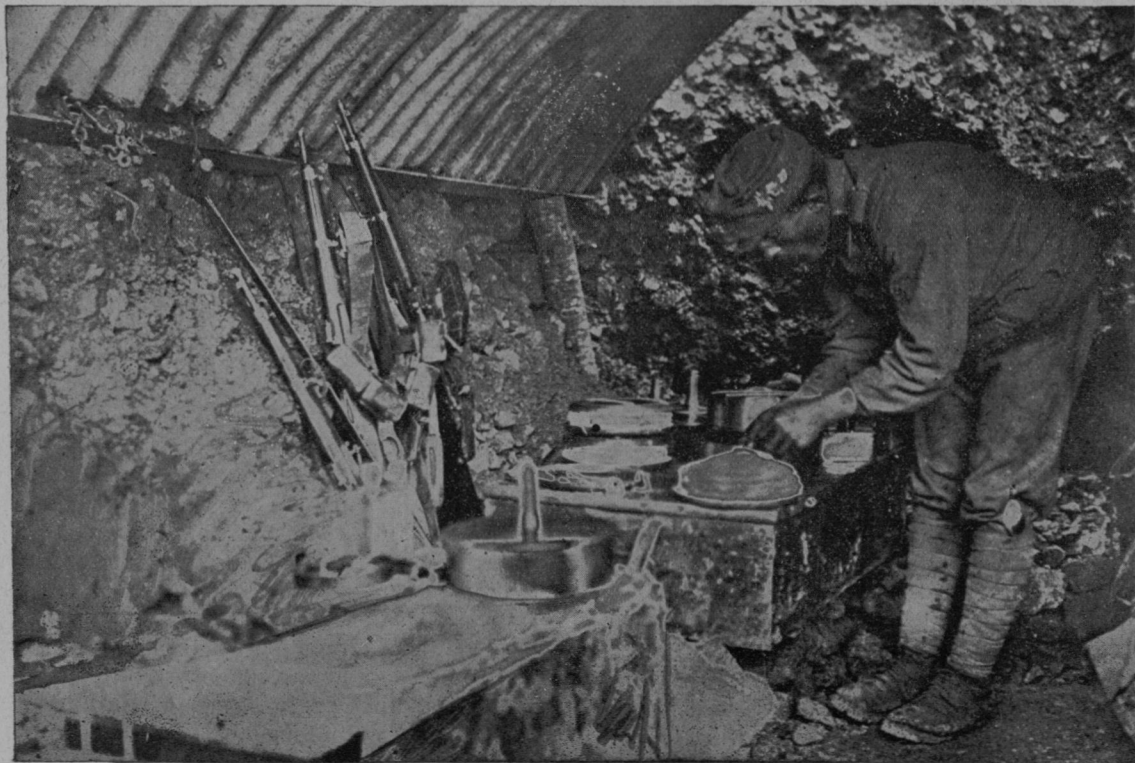
Razvaline starega poljskega gradu pri Bučacu v vzhodnji Galiciji.

tomci generacije, ki je nakupila pred malo leti velike pašnike za nizko ceno, ki so danes dragocena žitna polja, petrolejski principi, veletrgovci, špekulanti in srečneži.

Cesta, asfalt, boulevardi so urejeni po pariškem vzorcu in večinoma spominjajo na prašne boulevarde pariških predmestij. Javnih parkov, vrtnih naprav, prostih, okrašenih krajev, ako odbijemo majhen park Cismigia za kraljevo palačo, in majhen nasad, v samem mestu sploh ni. Park Karol leži par milj proč od notranjosti mesta. Kakor so si bogataši prilastili na deželi obširna zemljišča, tako so si osvojili tudi Bukarešt in pustili ljudstvu le toliko prostora in zraka, kolikor ga neobhodno potrebuje za dihanje.

Okoli mesta se razprostira pas nizkih hiš in koč, ki postajajo tem bolj slabe, umazane in revne, čim delj greš iz mesta, dokler ne zadeneš na ilovnato cigansko kolibo in na staro rumunsko kmečko koč, ki se je že do polovice skrila v zemljo. Sicer pa v velikih mestih Evrope ni boljše.

Sam Bukarešt je novo mesto, ki je zrastle v dvajsetih, tridesetih letih. Rumuni

Častniški sluga pripravlja obed za svojega gospoda.

ljubijo in občudujejo svoje glavno mesto, kakor ljubijo in občudujejo Francozi Pariz; denar mečejo s polnimi rokami skozi okno, samo da bi se Bukarešt povzpela na isto stopnjo kakor Pariz in London: tu naj bo ogledalo vsega bogastva Rumunije, celega narodnega ponosa. Cerkve iz starih časov, zgrajene v bizantinsko-ruskem slogu izginejo med hišami kakor v vseh velikih mestih. Tu in tam so poskusili tudi z rumunskim narodnim hišnim slogom, ki je krasen, a se opaža, da je zelo malo prikladen za monumentalne zgradbe. Torej zidajo »rimsko«. Rumuni niso zadovoljni, da so postaven, inteligenten, narod, poln temperamenta, hočejo biti Rimljani. Gradili so tedaj v rimskem slogu, ali bolj rimsko kakor sami Rimljani, veličastne stebre, stopnice itd.

Kar je Broadway za New York, to je Calea Victoriei za Bukarešt; ona je srce mesta. Tukaj se nahajajo trgovske hiše, skladišča, hoteli, tu sede pri majhnih okroglih mizah kakor v Parizu pred kavarnami, tukaj vse mrgoli in hrumi. Povsod vidiš bogastvo, uživanje, bahaštvo. Gnječa ljudi in voz je tukaj pogostokrat tako velika, da se prične kmet, ki je prišel z dežele kar tresti. Dobro izšolani redarji uravnavajo promet. Od jutra do pozno v noč udarjajo konjska kopita po asfaltu v Calea Victoriei. Kajti Bukarešt je mesto hitrih voz in lepih konj. Tukaj so dobe vprege, ki bi bile vredne kralja. Tu so taksometri z gumijevimi obroči, lakaste kočije in čistokrvni žrebci. Rumun je pospeševatelj in varuh izvoščekov. Vozniki nosijo kaftan, narejen iz modročnega baržuna s svilenimi pisanimi trakovi. Ti vozijo, da je veselje, in vodijo svojo vprego mojstrsko skozi cestno množico. — Čezdalje bolj izpodrivajo konje avtomobili. Kakor v Ameriki tako polagajo

na glavi visoko črno ali rdečo kučmo. Par kmetov v vezenih haljinah. Bogata kmetica, napol zastrta, v bogato izvezeni obleki. Raztrgani ciganski otroci, ki beračijo. Včasih zaide v mesto tudi kak voz, v katerega so vpreženi voli. Kakor v Italiji, sede čistilci čevljev s svojimi tisočeri stekleničicami in krtačami na solncu pod barvastimi dežniki,

Nemški vojaki na maršu na fronto.

Od ruskih granat razdejana vas v Volhiniji.

tudi tu lastniki svoje častihlepje v to, da sami vodijo.

V Calea Victoriei pa vrvi vse polno ljudi. Lepe ženske, naravnost haremske lepote, rujavožgane raztrgane ciganke, častniki, pogostokrat malo gizdavi, ki se pa bodo, tako se more vsaj misliti, hrabro borili. Sem in tja kak duhovnik (pravoslavni) v kaftanu,

kajti rumunski elegantnejš hoče biti čist. Končno se oglase piščalke varnostnih organov: kralj se pelje skozi Calea Victoriei, ali prestolonaslednik ali lepa rumunska kraljica.

Opoldne, pri vročini 30 do 40 stopinj v senci, je Bukarešt mrtev. Šele proti večeru se zopet zbudi in prične živeti.

Rumunska armada.

Organizator rumunske brambne sile je pokojni kralj Karel, kateremu je bila vzor nemška armada. Pozneje so se pojavili močni francoski vplivi in mlajši rumunski častniški naraščaj je vzgojen v francoskem duhu. Rumunija ima seveda splošno vojaško dolž-

nost, ki traja od 21. do 46. leta. Rumunski vojak služi 7 let pri aktivni armadi, in sicer 2 leti (pri pehoti), oziroma 3 leta (pri ostalih strokah) v aktivni službi (pod zastavo), ostala leta v dopolnilnih zborih, ki se sklicujejo od časa do časa k orožnim vajam; 12 let traja služba v rezervi in 6 let v milici (črni vojski). Rumunska armada je razdeljena v pet armadnih zborov z 10 pehotnimi divizijami, 10 brigadami pehote in 10 brigadami artiljerije.

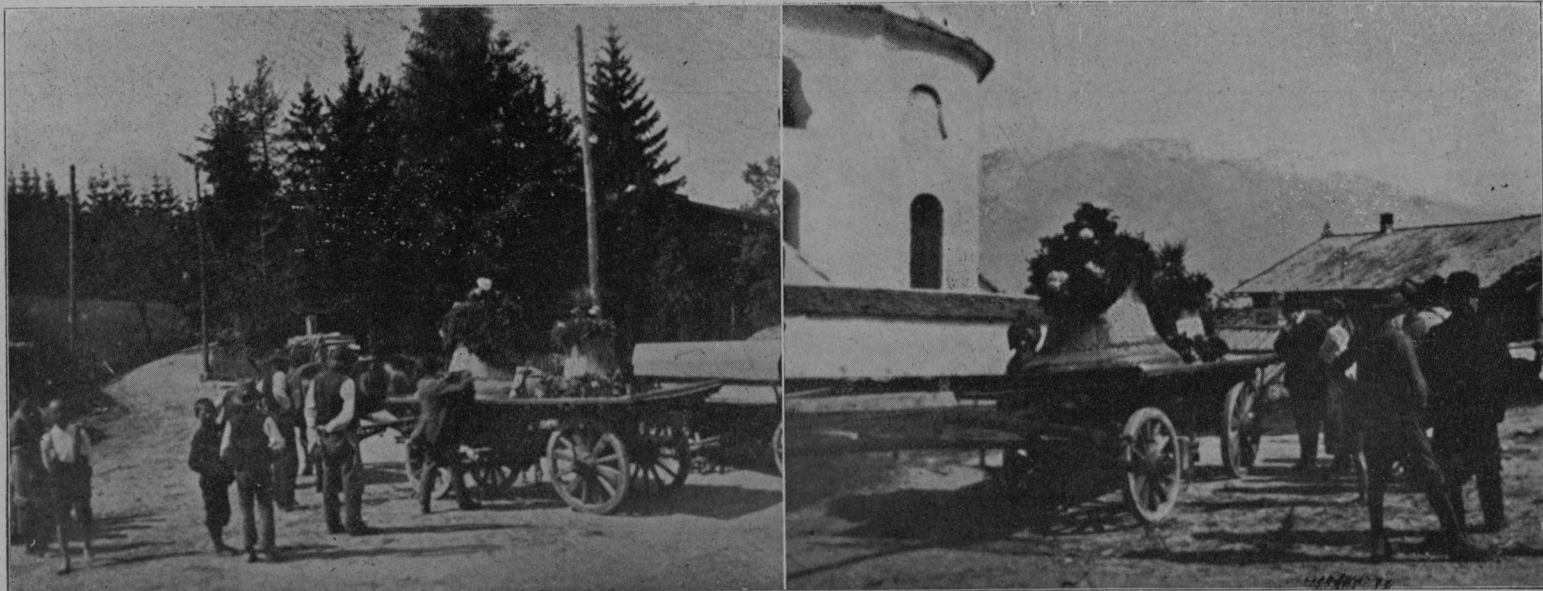
V vojni se mobilizira poleg 5 armadnih zborov še takozvano armadno zapovedništvo, ki razpolaga s 5 rezervnimi pehotnimi divizijami in 2 divizijama konjenice.

Rumunska armada se spopolnuje iz divizijskih dopolnilnih okrajev, kontingent je znašal leta 1913/14 48.000 + 4000 mož, število za vojaško službo sploh sposobnih znaša vsako leto 75.000.

Mirovno stanje rumunske armade je znašalo leta 1913. 6000 častnikov in vojaških uradnikov, 5300 podčastnikov, 81.900 mož in 24.000 konj.

V vojni sestoji rumunska operativna armada (brez nadomestnih in garnizijskih čet ter brez milice) iz 220 bataljonov, 14 graničarskih stotnij, 83 eskadronov, 174 baterij, 19 stotnij trdnjavske artiljerije in 30 tehničnih stotnij, skupaj 250.000 pušk, 18.000 sabelj (jezdecev), 700 modernih topov in 300 strojnih pušk. S pomočjo nadomestnega, že izvežbanega mostva pa je mogoče ustvariti v najkrajšem času nove formacije tako, da je vojno silo Rumunije ceniti na najmanj 500.000 mož.

Rumunska armada je dobro oborožena. Pehota ima Manliherice, kalibra 6,5 mm, kavalerija karabinerje istega sistema, artiljerija je opremljena večinoma s 7,5 cm brzostrel-

Nalaganje in odvažanje cerkvenih zvonov, ki jih porabi vojna uprava v vojne svrhe

nimi topovi Krupovega izdelka. Poljska uniforma je zeleno-siva.

Tekom vojne je Rumunija zlasti spopolnila svojo artiljerijo, zlasti s težkimi topovi. Tudi je razširila organizacijo svoje pehote na podlagi mirovnega stanja 119.000 mož mesto dosedanjih 85.000 mož. Reorganizacijo armade je vodil generalni tajnik rumunskega vojnega ministrstva general Ilescu, ki je tudi načelnik rumunskega generalnega štaba in torej prvi zapovednik rumunskih vojnih operacij.

Rumunska mornarica je šele v povojih. Pač pa ima rumunija 13 torpedovk in 4 moderne monitorje, ki jih uporablja na Donavi. K donavski flotilji je prišteti tudi nekaj starih topničark.

Cigani.

O ciganih se v zadnji dobi zopet več govori in piše. Ne le da tudi cigani služijo v naši armadi, nego na Ogrskem je izšla naredba, ki prepoveduje ciganom potikanje po deželi in jim vелеva, da se morajo stalno nastaniti.

Cigani so sami krivi, da so nastale o njih narodnem izvoru razne bajke in pravljice. Sami so pripovedovali, da je njih prvotna domovina Egipt, odkoder so morali

potovati po svetu zaradi božje kazni. Ko sta Marija in Jožef bežala z Jezuškom pred Herodom v Egipt, jim cigani niso dali pristréjšja, nego so jih brezsrčno zavrnili. Zato je Devica Marija obsodila cigane na večno potikanje po svetu. Druga legenda pravi: Ko je Jezus Krist visel na križu, so letali ciganski poglavarji okoli križa, zlezli na križ ter ukradli Jezusu še zadnje cunje s telesa. Goli Jezus je zaklical: »Ali je tak čin človeški? Brez domovine se boš potepal po zemlji, narod ciganski, in nikjer ne boš našel miru in pokoja!«

Naš slovenski učenjak dr. Franc Miklošič je prvi dognal, da cigani niso prišli iz Egipta, nego iz Indije. V ciganskem jeziku so perške, turške, grške, srbske, madžarske, češke in nemške besede.

Cigani se imenujejo sami »Rom,« t. j. mož ali »Sintho,« kar pomenja, da so prišli iz krajev za reko Indom. Ime »cigani« je razlagal Miklošič iz samaritske sekte maloazijskih »Acinganov« iz dobe cesarja Mihaela II. (820 — 829). Drugi jezikoslovci trdijo, da je ime ciganov vzeto po sekti Čangarov v sprednji Indiji. Španski naziv: Pitanos in angleški Gipso je v zvezi z Egiptom; Francozi jih imenujejo »les Bohemiens,« ker so prišli prvi cigani na Francosko iz Bohemije, t. j. Češke v dobi cesarja Sig-

munda. V severnih krajih jih zovejo Tatare, ker so baje nasledniki Mongolov.

Zgodovina pozna cigane že davno; baje so cigani prvi razširjali bron iz Indije; Herodotovi Sikyni so bili baje cigani, v V. stol. po Kr. so bili prišli prvi cigani iz hindostavske pradomovine in se naselili v Perziji, v VII. in VIII. so prišli v Frigijo in Lykaonijo, v IX. v Egipt in v bicansko cesarstvo ter po vsem Balkanu, v XIV. veku so se razširili po Ogrskem, v XV. pa na Češko.

Na Češkem se jim je dolgo časa dobro godilo, a zaradi mnogih požarov, tatvin, umorov i. dr., je izdal Leopold I. 11. julija 1697 ukaz, cigane iztrebiti. Nastalo je strašno preganjanje ciganov, mnogo so jih pobili, postrelili, pobesili, ciganke izbičali ali pa so jim porezali ušesa i. dr. Za vlade Jožefa I. so nastali boljši časi za cigane, za Jožefa II. pa so se morali na Ogrskem stalno nastaniti. Dali so jim kočje, a cigani so rajši prebivali pod milim nebom v šotorih. Niti sila jih ni kultivirala.

Na svetu je okoli 1 milijona ciganov; v Evropi okoli 700.000, največ na Rumunskem, Bolgarskem, Ruskem in Ogrskem.

Cigani so potujoči ali stalni. Bavijo se s kotlarstvom, kovaštvom, prodajo (in tatvino) konj in z glasbo; nekateri tudi s poljedelstvom in rokodelstvom. Vere so krščanske

Francoski avtomobili Rrdečega križa odvažajo ranjence z bojišča.

ali mohamedanske. Toda svoje otroke dajejo tudi večkrat krstiti, če jim to nese. Vobče so nadarjeni, zviti in urni, kadar sami hočejo. Zlasti za glasbeno umetnost imajo izredne sposobnosti. Dasi ne poznajo not, zaigrajo vsako, tudi najtežjo skladbo, če jo slišijo le enkrat, dvakrat. Vse pa igrajo na način čardaša, v čudno raztrganem ritmu in s posebno ognjevitostjo. In v laži so nedosežni mojstri.

Zakone sklepajo zgodaj, le pred svojimi sodniki, ne cerkveno. Ločitev zakona je najlažja stvar. Za izomiko otrok se ne brigajo, tudi vzreja otrok jim ne dela skrbi. Napolnagi otroci morajo letati po mrazu in snegu ter po blatu in prahu v največji vročini. Tako se otroci zgodaj utrdijo, slabiči pa hitro odmro. Tudi tuje otroke kradejo ter jih uče izmikanja in tatvine. Časih so tuje otroke pohabljali, da so ž njimi vzbujali sočutje in lažje beračili. Svoje mrtvece pokopujejo zelo slovesno, po pogrebu pa prirejajo gostije z glasbo. Cele družbe imajo svojega glavarja, sodnike, včasih so imeli celo svoje »grofe« in »kneze.«

Tudi Hrvatje imajo precej ciganov med sabo, ki so se priselili z Ogrskega in si nadeli hrvaške priimke. Na Slovenskem imamo cigane na Dolenjskem (rodbine Brajdičev, Hudorovičev i. dr.)

Vojaška kritja na soški fronti. Spodaj vhod v kaverno.

Ne prezrite današnjega oglasa „Srečkovnega zastopstva.“

Razne vesti.

Na fronti proti Solunu so bile francoske čete vržene čez desni breg Strume; Bolgari so zasedli mnogo vasi na levem bregu reke. Cela fronta od Butkovskega do Tahinskega jezera je trdno v bolgarskih rokah. V prostoru pri Florini so Bolgari zasedli višinski hrbet Nidze planine in vas Čornjekov, potem ko so bili ujeli srbsko stotnijo.

Vedno očitneje se nagiba pred Solunom taktična premoč na stran naših zavezniških armad. Balkanska vojska se bije zdaj z vso silo. V vseh balkanskih državah od Rumunije do Grške, posebno seveda v prizadetih deželah, so zadnja poročila povzročila največje razburjenje. Poluotok se trese v nevihti, ki pošilja zdaj svoje strele. Srbska vojska, ki stoji v gorah Gevgjeli, sanja o izgubljeni deželi, ki jo hoče zopet osvojiti nazaj. V vseh državah na Balkanu gledajo proti Solunu; trepetaje in napeto pričakujejo poročil.

Podgane v strelskih jarkih spadajo med največje nadloge našega vojaštva, a

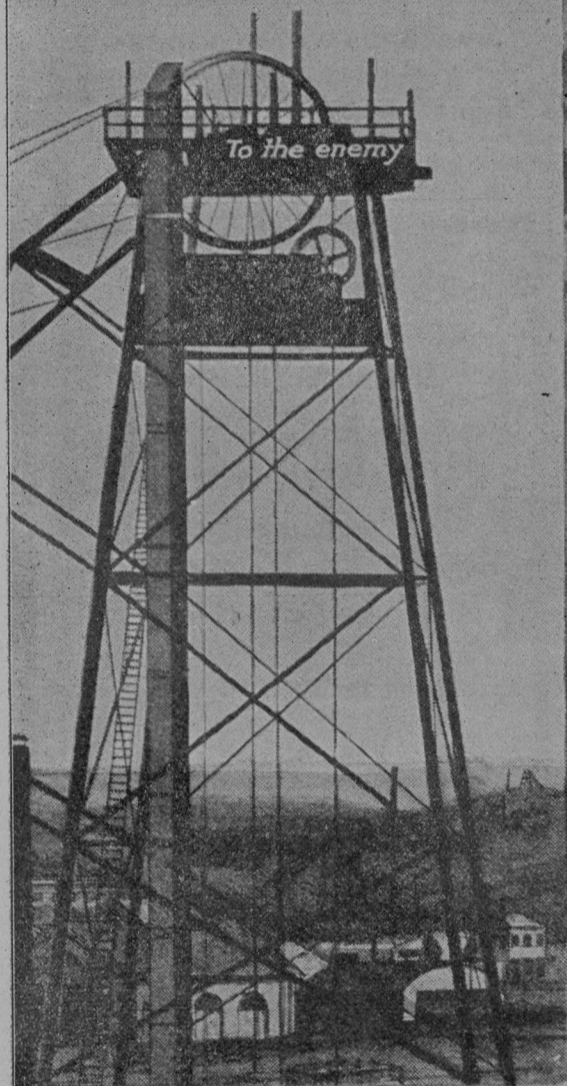
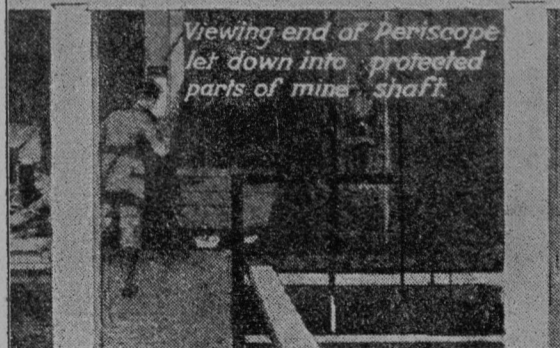
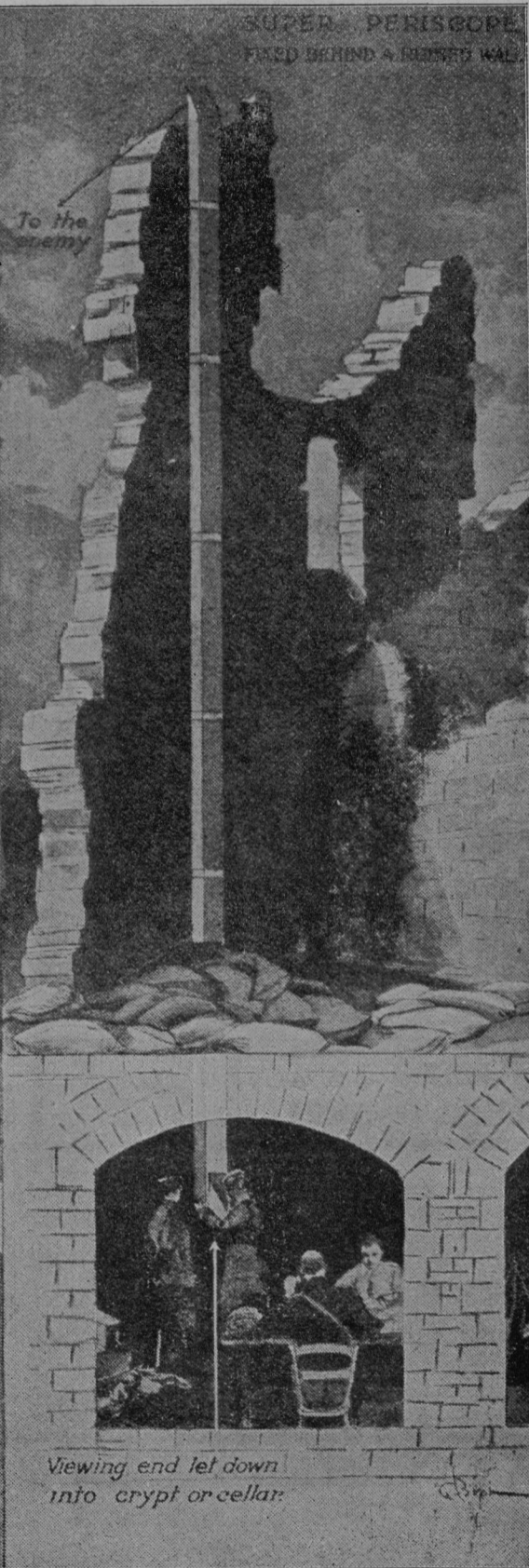
kakor je zdaj dognal nemški prof. dr. Rübiger, tudi s koncem vojne ne bo nehala ta nadloga. Prof. Rübiger sodi, da bo na milijone podgan sledilo vojakom, ko bodo zapustili strelske jarke. Francozi imajo na fronti 2500 na lov na podgane dresiranih psov, pa se jih še ne morejo ubraniti. Mački se pri uničevanju podgan niso obnesli, ker se večjih podgan boje in radi pocrkajo za boleznijo, ki jo dobivajo po zavžitju podganskih jeter. Tudi strupene bakterije ne zaležejo dosti. Pač je pa rečeni profesor našel rastlinski strup, ki podgane zanesljivo uničuje in ki ga v nemški armadi baje že z uspehom rabijo.

Nagrade angleškemu vojakom. Angleži se vseh stvareh najbolj zanašajo na denar, ki ga imajo še vedno preveč! — Tudi v vojni. Zdaj se je razvedelo, da plačujejo vojakom posebne nagrade za različna dejanja. Kdor zavojuje lahek top, dobi 360 K, kdor zavojuje težak top dobi 480 kron, kdor zavojuje zastavo dobi 2400 kron, še več; Kdor vjame vojaka, dobi 48 K, kdor oficirja dobi 600 K, kdor generala, dobi 3600 kron. Za vjetje nemškega princa je obljubljenih 7200 K, za vjetje pruskega princa 12.000 K.

Zadnje ure lorda Kitchenerja. Amsterdamski dopisovalec »N. Fr. Pr.« piše: Od angleške vlade narejena preiskava o potopu oklopne križarke »Hampshire«, pri katerem je kakor znano utonil vojni minister Kitchener, je s soglasnimi izjavami prič dvanajstih preživelih mornarjev pojasnila zadnje trenutke britskega generala. Po tem je dokazano, da Kitchener ni zapustil ladje, ampak se je ž njo potopil. Poveljnik oklopne križarke je pač dal pripraviti čoln za svojega ministra in njegovo vojaško spremstvo v vsej naglici takoj po eksploziji, pa ta kakor več drugih čolnov se je vsled zelo viharnega vremena ob ladjinih stenah razbil. Kitchener ni za trenotek ni izgubil svoje znane hladnokrvnosti in duševnega ravnotežja, marveč je kazal čudovito mirnost in ravnodušnost. Ko je razpočila mina, je prišel Kitchener ki, je bil ravno v svoji kabini, z mirnimi koraki na krov, kjer se je ravnodušno pogovarjal z dvema častnikoma in opazoval priprave, ki so jih delali v lepem redu, da bi zapustili ladjo. Ko se je vsled viharja izkazalo nemogoče, izpustiti čolne na morje, je šel del posadke v še ne spuščene čolne, upajoči, da

Velikanski top za obleganje trdnjav in gradov, kakoršnih so se posluževali v srednjem veku.

SUPER PERISCOPE
FIXED TO A MINE HEADViewing end of Periscope
let down into protected
parts of mine shaftSUPER PERISCOPE
FIXED BEHIND A BATTERY WALLViewing end let down
into crypt or cellar

Velikanski angleški periskop (dalekozor).

Uporaba periskopa na suhem: Slika na levi kaže velikanski angleški periskop prirejen na vojni industrijski napravi. Na desni prav tako periskop skrit med razvalinami. Pri obeh je objektivna leča (oko) visoko nad zemljo, okularna (opazovalna) leča pa dobro zavarovana pod zemljo. Periskop, ki je posebne vrste daljnogled, so do vojne v prvi vrsti uporabljali na podmorskih čolnih. Sedaj ga rabijo, kakor vidimo, tudi v druge svrhe, med tem manjšega v strelskih jarkih.

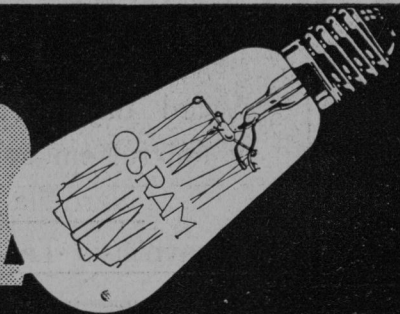
bodo plavali, ko se potopi ladja; toda križarka se je potopila s sprednjim delom, tako da so bili čolni in vsi, ki so bili v njih, potegnjeni v globočino. Kak tucat mornarjev se je rešilo na plavajoče splave, na katerih so več kakor pet ur blodili po morju, predno jih je rešila neka torpedovka, Kitchener je pa medtem še vedno stal na krovu in se pogovarjal s svojim pribočnikom. On in poveljnik sta bila zadnja, ki sta se potopila s »Hampshire.«

Kravja kupčija. Peter Rosegger pripoveduje v zadnjem zvezku svojega lista »Heimgarten« naslednjo resnično dogodbo iz današnjih dni: K Rocherlu v Greutlin pride trgovec z živino. Bil je od vrha do tal v štajerski noši. To napravi na ljudi domač vtis. Ko je zagledal na dvorišču kmetovo kravo, je zaklical: »No kakšna crkvena pokveka je pa to?« — »To ni nikaka crkvena pokveka,« odvrne kmet, »to je krava, in sicer breja!« — »Ali je na prodaj?« — »A ne. Te ne dam.« — »Pa če jo vam preplačam, Tisoč kron na roko.« — Kmet se podrgne po bradi. »Potem pač. Bi že, pa ne smem. Več ko osemsto ni vredna.« — »Vi ste pameten mož. Dam, kolikor je vredna.« — »Ne dam je.« — Kmet je jezno zakričal, šel v hišo in zaloputnil vrata za seboj. — In svoji ženi je rekel: »Preteto ne bodi, ali je to neumen čas! Drugače nisi mogel oddati živine, ker nič zanjo dobil nisi. Sedaj je ne smeš dati, ker jo predobro plačujejo. Inače te še zapro. Zaradi navijanja cen. Tisoč kron mi je ponudil za kravo!« — »Ali si bil neumen!« zakriči žena v začudenju. — Kupec gre za hišico dalje. Pri sosednjem malem kmetu je kupil podobno kravo za sedemsto kron. Tri dni kasneje je bilo veliko povpraševanje, kupčevalec bi bil mogel prodati kravo za petnajsto kron, a zatajil jo je. Le pridržati, živina je od dne do dne dražja. — 14 dni kasneje je prodal kravo za dvatisoč kron. Toda Rocherl v Greuthu bi bil kaznovan, ko bi bil prodal kravo za tisoč. — Sedaj ne vem, ali se mi je ta dogodbo sanjala, ali pa se je v resnici nekje v deželi pripetila.

Stara redkev zna telegrafirati. V neki etapi v Franciji tik za fronto so se vojaki vežbali v brezžičnem brzojavljenju. Te vaje je prišel gledat ondi zapovedujoči general in je prijazno vprašal: »No kako gre?« — »Izvrstno!« so mu odgovorili. — »Torej brzojavite kak daljši stavek, da bom videl, kako znate!« — Vojaka sta se vsedla k aparatu in pričrana, da general niti pojma nima o skrivnostni abecedi za brezžično brzojavljenje, je eden brzojavil: »Ti, prijatelj, ali se ti ne zdi, da ima naš general, ta stara redkev, preveč rdeč nos?« — General se je malo nasmehnil, potem pa se je na začudenje in grozo telegrafistov vsedel k brzojavnemu aparatu in z brezhibnimi morzenamenji brzojavil: »Stara redkev je obsodila telegrafista na osem dni zapora!«

Tečaj za invalide. Zavod za pospeševanje obrti na Kranjskem priredi sporazumno s »Kranjsko deželno skrbstveno komisijo za povrnivše se vojake« več tečajev, v katere bodo sprejeti predvsem invalidi, ki so že izobraženi v kaki obrti. V teh tečajih bodo

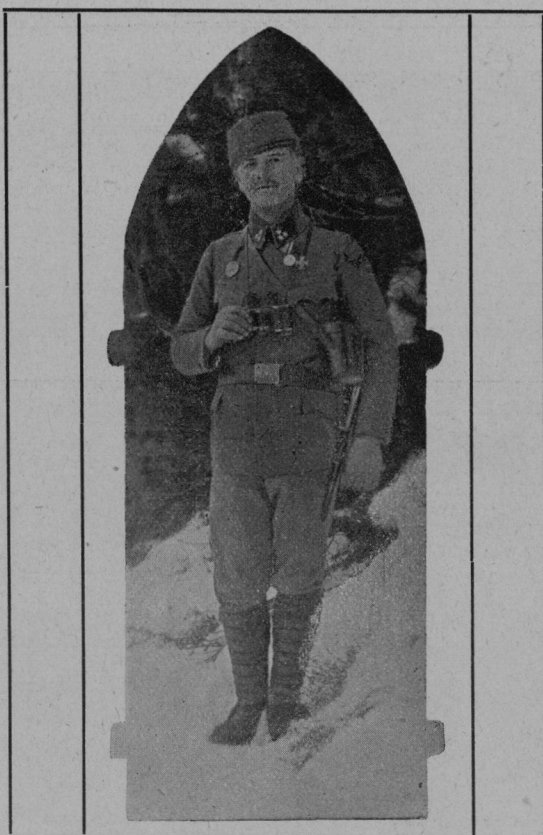
Osrain

invalidi dobili priliko, da se priučijo neki ročni spretnosti, ki je najbližja njih že preje izvrševani obrti in ki morda bolje ustreza telesnim zmožnostim poškodovanca. Teh tečajev se bodo seveda mogli udeleževati tudi obrtniki, ki niso invalidi, ali ki se niso udeležili vojske, ki hočejo porabiti to priliko za izpopolnitev svojega znanja. Najprej pride na vrsto tečaj za brusarje, v katerem naj se izobrazijo spretni brusarji, ki bi lahko dobili po različnih krajih na Kranjskem zaslužka, ker so dosedaj oskrbovali ta posel le potujoči brusarji, ki so dohajali izven Kranjske. Tečaj se bo vršil jeseni. Natančnejši podatki bodo še objavljeni. Priglase sprejema Zavod za pospeševanje obrti na Kranjskem v Ljubljani, Dunajska cesta št. 22.

Zbirajte stari papir! Vsled pomanjkanja surovin, ki so potrebne za izdelovanje papirja, so začeli razni faktorji stremeti za tem da bi se oddale velike množine, že desetletja skrbno hranjenega popisanega papirja v tvornice za izdelovanje papirja, kjer bi se iz teh zalog potem napravil nov papir. Ta stremjenja so imela že lep uspeh. Nasprotno pa se ne sme prikrivati, da je mogoče dobiti med to zalogo papirja, ki jo ljudje z veseljem darujejo uničenju, marsikak papir velike vrednosti, ki bi zaslužil, da bi se ga spravilo; zato je začelo skrbeti merodajne faktorje, da bodo ljudje na ta način uničili tudi marsikak za zgodovino važen dokument. Posamezni uradni arhivi in registrature, ki so pri tej priliki tudi pregledale svoje akte, so vsled obstoječih natančnih predpisov glede škartiranja obvarovane vsake škode. Drugače pa je pri registraturah velikih industrijskih podjetij in tvornic, ki so za gospodarsko zgodovino tudi zelo važne, in pri rodbinskih dokumentih, katere že ljudje shranjujejo že dolgo časa. Tu grozi nevarnost. Namen teh vrstic ni, da bi se oviralo upravičeno in potrebno »zbiranje starega papirja«, marveč se hoče le opozoriti, naj se pazi pri oddaji starega papirja v papirnice, da se ne uniči oni papir, ki je vreden da se ga spravi.

Seveda ni posebno lahko presojati, ali ima ta »stari papir« zgodovinsko vrednost ali ne. V tem slučaju daje potrebne nasvete in pojasnila c. kr. arhivski svet (Dunaj, I., Marc Aurelstraße 5), ki je vedno pripravljen, da po svojih organih brezplačno dožene, kaj se lahko uniči in kaj naj se še nadalje hrani.

Jurče Klinar iz Št. Jurja ob juž. žel., ki je od prvega dne vojne pod orožjem na ruski in laški fronti ter bil odlikovan s srebrno kolajno. Tudi brata sta mu na vojni.

Zlato in srebro obdrži tudi med vojno in po vojni svojo vrednost. Varno je torej naložen denar, če si kupite zlato ali srebrno uro, verišico, prstan i. dr. Bogato izbiro po nizki ceni ima tvrdka H. Suttner v Ljubljani št. 5, Mestni trg, ki pošlje bogato ilustrovan cenik vsakomur zastoj in poštine prosto. Naročite si ga z dopisnico takoj.

Krema za čevlje 6 $\frac{1}{2}$ tc. 13 K
poštine prosto
I. Winter, Taschwitz, p. Buchau, Češko.

Naročite se na list „Tedske Slike,“ ki je najbolj zanimiv in najboljši slovenski ilustrovani tednik! Razširjajte ga in pridobivajte mu :-: novih naročnikov. :-:

Zamaške

nove in stare, kupi vsako množino tvrdka
Ljubljanska industrija probkovich zamaškov
JELAČIN & KO. LJUBLJANA.

Svetovna vojna v pesmih.

Knjigo pod naslovom „Solzna Avstrija“ s 25 krasnimi pesmi in slikami okrašeno, pošlje Matija Belec, Sv. Bolfenk v Slov. gorica pri Ptuju (Štajersko), vsakemu, ki mu pošlje znesek 1 K 20 vin. v denarju ali pa v poštini znamkah. Spomin na svetovno vojno, naj ne manjka v nobeni hiši!

Po vsaki fotografiji
napravimo
umetniško dovršene

POVEČANE SLIKE

v vsaki velikosti.

Povečane slike 42×53 cm stanejo samo 24 K.

Naročila sprejema upravništvo
Tedenskih Slik v Ljubljani.

Poslano.

G. pl. Trnkoczy, lekarnar v Ljubljani.

Moja soproga je zadnjega sinčka s Sladinom „sladni čaj“ zredila. Fant je poldrugo leto star, čvrst in močan in ni bil še sploh nič bolan. Pri prejšnjih treh otrocih je rabila razne redilne moke, s kojimi ni niti približnega uspeha imela. Sladin priporočam vsem staršem.

[Spoštovanjem

Makso Kovač, c. kr. voj. uradnik.
V Pulju, 23. marca 1914.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI

: Delniška glavnica 8,000.000 kron. :

STRITARJEVA ULICA ŠTEV. 2.

Rezervni fondii okroglo 1,000.000 kron.

Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Priporoča nakup srečk za 3. razred V. c. kr. avstrijske razredne loterije.

Žrebanje za ta razred dne 15. in 17. februarja 1916.

Cena za igralce prejšnjega razreda: $\frac{1}{4}$ srečka K 40.—, $\frac{1}{2}$ srečke K 20.—, $\frac{1}{4}$ srečke K 10.—, $\frac{1}{8}$ srečke K 5.—. — Cena za novovstopivše igralce:

$\frac{1}{4}$ srečka K 120.—, $\frac{1}{2}$ srečke K 60.—, $\frac{1}{4}$ srečke K 30.—, $\frac{1}{8}$ srečke K 15.—.

Naročila se vrše najugodnejše po poštni nakaznici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun in jih obrestuje po

4 $\frac{1}{2}$ % čistih.

2% rentnine od vlog na knjižice plača banka sama.

ZADRUŽNA TISKARNA KRŠKO ob Savi

se priporoča slavnemu občinstvu za izvršitev vsakovrstnih tiskovin. Vsled najmodernejših uredbe izvršuje naročila najokusneje, ceno in v najkrajšem času.

Naročila sprejema vodstvo Zadrugne tiskarne v Krškem in upravništvo Tedenskih Slik v Ljubljani, Frančiškanska ulica 10. I. :-:

Tiskarskega vajenca

sprejme takoj

Zadružna tiskarna Krško

Maček & Komp.,

Franca Jožefa cesta šte. 3
LJUBLJANA.

ZALOGA IZGOTOVLJENIH
OBLEK, ZA GOSPODE
DEČKE IN OTROKE.

NAROČILA TUDI PO MERI.
SOLIDNA POSTREŽBA.
ZALOŽNIK C. KR. PRIVIL. JUŽNE
ZELEZNICE.

Solnčne pege

kakor tudi rudeče lise na obrazu in na nosu, priščeki, mozoli, gube in vela koža zginajo zajamčeno po stari izkušeni dr.-ja A. Rix-a pasti pompadour Popolnoma neškodljivo. Poskušnje K1 — velika škatlja K 3'30. Dr.-ja A. Rix-a biserno mleko, tekoči puder, roza, bel in naravno žolt, 1 steklenica K 3'30.

Pošlje diskretno dr. A. Rix. kosm. laboratorij, Dunaj IX. Lakerergasse 6,10.

Zaloga v Ljubljani: parf. A. Kanc in Adrija-drogerija.

⋮ Poravnajte naročnino! ⋮

IVAN JAX IN SIN

Ljubljana, Dunajska cesta 17.

priporoča svojo bogato zalogo

šivalnih strojev, koles, pisalnih strojev in strojev za pletenje (Strickmaschinen).

Brezplačen pouk v ve-
-zenju-
Tovarna v
Lincu usta-
novlj. 1867.

Zahtevajte cenik, ki ga dobite brezplačno in poštine prosto.

☞ Pridobivajte nam novih naročnikov! ☜

BLIŽAJO SE VELIKI DNEVI SREČE!

V času do 1. februarja 1917 izžrebani bodo glavni dobitki sledečih izbornih srečk:

Novih srečk Avstrijskega rdečega križa	300.000 in 500.000 kron
Turskih srečk	200.000, 400.000 in 200.000 frankov
3% zemljiških srečk iz l. 1880	90.000 in 90.000 kron
3% zemljiških srečk iz l. 1889	60.000 in 100.000 kron

17 žrebanj vsako leto! Svota glavnih dobitkov l. 1917:
3,230.000 kron oziroma frankov.

☞ Mesečni obrok samo K 7.— oziroma K 3'75. ☜

Te srečke imajo trajno denarno vrednost in je izguba denarja kakor pri loterijah v slučaju neizžrebanja izključena! Zahtevajte brezplačno pojasnilo in igralni načrt, hitite z naročilom!

== SREČKOVNO ZASTOPSTVO 3, LJUBLJANA. ==

KMETSKA POSOJILNICA

R. Z. Z. N. Z.

obrestuje hranilne vloge po

Hranilnih vlog: dvajset milijonov. Popolnoma varno

4 1/2 %

LJUBLJANSKE OKOLICE

V LJUBLJANI.

brez vsakršnega odbitka

naložen denar. Rezervni zaklad: nad 900.000.

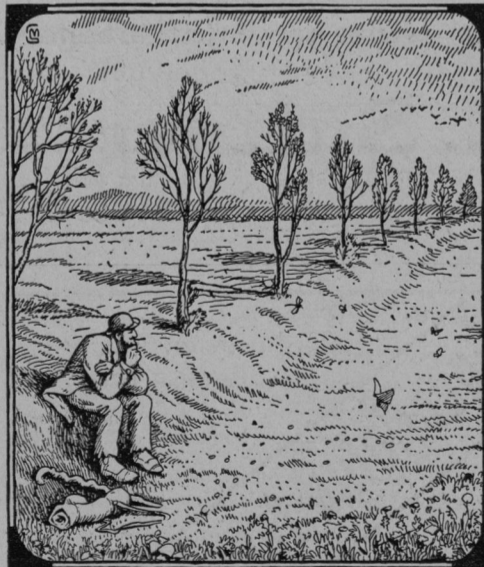
RADO · MURNIK LOVSKE · BAJKE · IN POVESTI

Knjiga vsebuje:

Na male kavke dan. — Zaljubljeni jerebar. — Draga kljunača. — Veselega kljunača žalostni roman. — Paradni lovec Rekordavzar. — Lovec rešitelj. — Opeharjeni ribič. — Povodnji mož ob Ljubljani. — Nedeljska bratovščina. — Brakada brez braka. — Duhek, lovski Orfej. — Za mrtvimi ogali.

Dobra, zanimiva knjiga je najboljši prijatelj.

Najlepše darilo za vo- jake ranjence in druge.

MILAN PUGAČEV MIMO CILJEV

Knjiga vsebuje:

Zanešeni. — Trije meseci. — Helena. — Jerom. — Zaljubljeni kmet. — Labud poje. — Utešenje. — Pet kron. — Zemlja sveta. — Opice.

Knjiga vsebuje:

Lovec Klemen. — Lenčica in zmaj. — O hudem kovaču. — Pastirska ljubezen. — Katrica in hudič. — V leščevju. — Dve nevesti.

Vse kritike o teh knjigah so jako ugodne.

Vsaka knjiga stane elegantno vezana 3 K 50 h. Razpošilja upravništvo „TEDENSKIH SLIK“, LJUBLJANA, Frančiškanska ul. 10./I.

Najbolje darilo trpečemu vojaku je

MORANA

Reši ga in brani nadležne golazni: uši, stenic in vsakega mrčesa. Izvrstno sredstvo je tudi proti ozeblini, hrastam in vsaki kožni bolezni. — Naroča se:

M. SKRINJAR, TRST

Via Castaldi 4, I.

Cena: Liter 4 K. 1/2 l 2 K. 1/4 l 1 K.

Da olajšamo odpošiljatev in troške, pošljemo naravnost na dotični stan vojaka. Pošlje naj se denar in natančen naslov dotičnega.

Morana je popolnoma prosta vsake razjedajoče kisline, torej neško dljivo človeškemu zdravju, tkanini i. t. d.

Mazilo za lase

varstv. znamka Netopir napravi g. Ana Križaj v Spodnji Siški št. 222 pri Ljubljani. Dobi se v Kolodvorski ul. 200 ali pa v trafiki pri farni cerkvi. V 3 tednih zrastejo najlepše lase. Stekl. po 3 in 4 K. Pošilja se tudi po pošti. Izorno sredstvo za rast las.

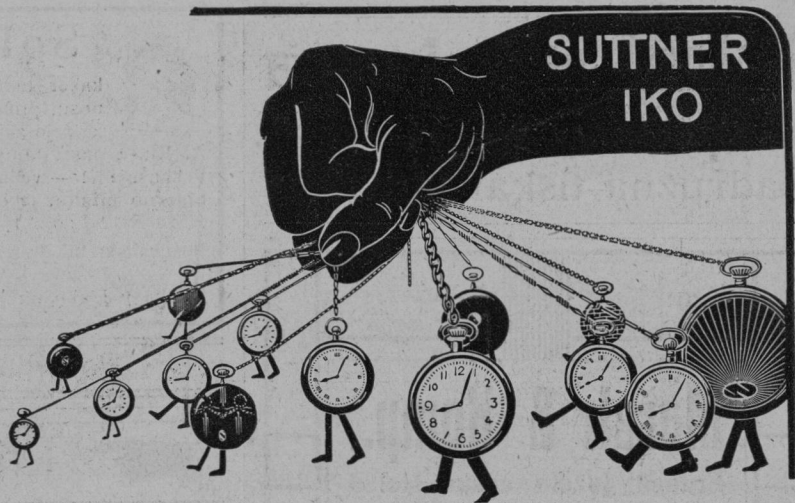
Za gotovost se jamči. Zadostuje steklenica. Spričevala na razpolago.

Priporoča se
umetna knjigovoznica
**IVAN JAKOPIČ,
LJUBLJANA.**

SANATORIUM · EMONA
ZA · NOTRANJE · IN · KIRURGIČNE · BOLEZNI ·
PORODNIŠNICA.
LJUBLJANA · KOMENSKEGA · ULICA · 4
SEF · ZDRAVNIK · PRIMARIJ · DR. FR. DERGANČ

Svetovna tvrdka Suttner ima

samo natančno idoče, zanesljive, trpežne ure, katere staremu dobremu imenu hiše čast delajo.

- St. 410. Nikelnasta Anker-Roskopf-ura K 4:10
- „ 705. Roskopf-ura, kolesje v kamnih 5:90
- „ 719. Srebrna remontoar-ura 7:80
- „ 600. Žepna ura z radijem, se po noči sveti 8:40
- „ 449. Roskopf-ura, dvojni pokrov 7:20
- „ 518. Ploščnata nikelnasta kavalijska ura 7:50
- „ 803. Damska ura, jeklena ali nikelnasta 7:90
- „ 804. Srebrna damska ura 9:50
- „ 1544. Usnjata zapestnica z uro 10:50

- Št. 712. Nikelnasta IKO - ura, 15 kamnov 14:—
- „ 1450. Bela kovinasta verižica 2:80
- „ 865. Bela kovinasta verižica, priprosta 1:—
- „ 916. Srebrna verižica, masivna 3:20
- „ 422. Nikelnasta športna verižica 1:75
- „ 979. Srebrni obesek „cesarjeva podoba“ 2:—
- „ 213. Srebrni prstan z kamnom 1:40
- „ 211. Srebrni prstan z kamnom —:90
- „ 1063. Prstan, zlatona srebro 2:70

Vsaka ura je najnatančneje preizkušena.

Razpošilja se
po povzetju ali če se denar vnaprej pošlje.

Krasni cenik
zastonj in poštne prosto.

Neugajajoče
se zamenja!

Lastna tovarna ur v Švici! — Lastna svetovna znamka „IKO“, najboljša preciz. ura.

H. Suttner samo v Ljubljani št. 5.

Nobene podružnice. **Svetovna razpošiljalnica.** Nobene podružnice.

Šelenburgova ulica I
(zraven trgovine Tičar)

Specijalna trgovina bluz

Antonija Sitar

Zajamčen uspeh!
Tisoče zahvalnih pism za vpogled na razpolago

Bujno lepo oprsje
dobite, če rabite

med. dr. A. Rixovo prsno kremo

oblastveno preiskano, jamčeno neškodljiva. Za vsako starost hiter, zanesljiv uspeh. — Zunanja raba. — Pušica za poskušnjo K 3:30, velika pušica, ki zadostuje za uspeh K 8:80. Kosm. Dr. A. Rix laborat, Dunaj IX., Lakergasse 6|0. Razpošilja se strogo diskretno. Zaloga v Ljubljani: Parfumerija A. Kanč in drogerija „Adrija“.

Zádejte listkom v administraci v Praze III., Mostecká 7 **MALÉ HUMORY.** levné - populární - veselé

Naročnina za list „Tedenske Slike“; za Avstro-Ogersko: 1/4 leta K 3.—, 1/2 leta K 6.—, celo leto K 12.—; za Nemčijo: 1/4 leta K 4.—, 1/2 leta K 8.— celo leto K 16.—; za ostalo inozemstvo: celo leto fr. 20.—. Za Ameriko letno 4 dolarje.

Uredništvo in upravništvo Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 10, I. nadstropje.